

STUDIA BIBLIOLOGICZNE

TOM 20

WYDAWNICTWO
UNIwersYTETU ŚLĄSKIEGO
KATOWICE 2015

NR 3333

Studia bibliologiczne

TOM 20

**Z życia książki
Ochrona i konserwacja
zbiorów bibliotecznych oraz konteksty
Prace dedykowane
Profesorowi Leonardowi Ogiermanowi**

**pod redakcją
ANNY TOKARSKIEJ**

Redaktor serii: NAUKA O KSIĄŻCE I BIBLIOTECE
Teresa WILKOŃ

Recenzent
Maria KOCÓJOWA

Od redaktora

Jubileuszowy, dwudziesty tom *Studiów bibliologicznych*, dedykowany Profesorowi Leonardowi Ogiermanowi, jest prezentacją zagadnień z zakresu konserwacji i ochrony zbiorów bibliotecznych, badań z pogranicza chemii i mikrobiologii, a także bibliologii, czytelnictwa i bibliofilstwa. Zagadnienia ochrony zbiorów, dominujące w dorobku naukowym Profesora, od wielu lat są bardzo ważne w rozwoju naukowym i w realizowanym procesie dydaktycznym górnośląskiej szkoły bibliologów i bibliotekoznawców.

Profesor Leonard Ogierman od ponad dwudziestu lat związany jest bowiem z Instytutem Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Uniwersytetu Śląskiego. Współpracując z wieloma badaczami, a także licznymi instytucjami krajowymi i zagranicznymi, promuje prace i badania konserwatorskie prowadzone w Instytucie. Znakomicie kieruje Pracownią Ochrony Zbiorów (obecnie Laboratorium Ochrony i Konserwacji Zbiorów) oraz organizuje działalność naukową zespołu badaczy i specjalistów, m.in. poprzez planowanie i realizowanie projektów badawczych. Jego wykłady, prowadzone w ramach przedmiotów specjalizacyjnych z zakresu ochrony i konserwacji zbiorów, oraz spotkania seminaryjne na I i II poziomie studiów stacjonarnych, niestacjonarnych i podyplomowych cieszą się ogromnym zainteresowaniem studentów. Od wielu lat chętnie wybierają oni prowadzone przez Profesora seminaria i wykłady specjalizacyjne, wysoko oceniając jego pasję, zaangażowanie i komunikatywność w prezentowaniu specjalistycznych, trudnych zagadnień badawczych.

W tomie dedykowanym Profesorowi obecne są teksty podejmujące zagadnienia szeroko rozumianego „życia książki” w kontekście jej ochrony i konserwacji ukazanej w porządku diachronicznym, rejestrowania i opracowania, a także współcześnie podejmowanych badań z zakresu bibliofilstwa, biografistyki, nierzadko na tle śląskim, oraz problematyki instytucjonalnej i prasoznawczej. Ze względu na intensywną politykę sprzyjającą ochronie

dziedzictwa kulturowego ważne również są wypowiedzi na temat działań konserwatorskich podejmowanych w instytucjach kultury, przede wszystkim w bibliotekach i muzeach.

Autorami prezentowanych w tomie prac są Przyjaciele z wielu ośrodków kultury i Uczniowie Profesora, a także współpracownicy z Instytutu Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Uniwersytetu Śląskiego, przede wszystkim z Zakładu Bibliotekoznawstwa, Zakładu Historii Książki i Bibliotek oraz Zakładu Kultury Czytelniczej i Informacyjnej.

Zgromadzony materiał uporządkowano w dwóch dopełniających się częściach — pierwsza jest prezentacją zagadnień dotyczących metod, technik badawczych, narzędzi procesu konserwacji oraz ochrony i działań konserwatorskich podejmowanych w różnych ośrodkach; druga stanowi bibliotekoznawczy, biograficzny i bibliofilski kontekst pozwalający na ukazanie wagi i potrzeby archiwizowania dokumentów bibliotecznych i muzealnych jako ważnego czynnika w systemie kultury i procesie rejestrowania świadomości społecznej i narodowej.

W kręgu zainteresowań badaczy znalazły się szczegółowe zagadnienia dotyczące metod ochrony i technik konserwacji historycznych zasobów bibliotecznych (Agnieszka Biały, Tadeusz Maciąg, Agnieszka Bangrowska, Józef Śliwiok), rejestrowania i literackiego kontekstu książki dawnej (Mariola Jarczykowa, Edward Różycki, Agnieszka Kotwica, Anna Sitkowa, Iwona Rak), w tym zasobów kościelnych i roli księży w procesie ochrony dóbr kultury (Jolanta Szulc, Bogumiła Warząchowska, Andrzej Trojnar, Jarosław Łuniewski). Wiele refleksji poświęcono właścicielom kolekcji i zbiorom prywatnym, nierzadko będącym warsztatem ich pracy twórczej (Krystyna Heska-Kwaśniewicz, Teresa Wilkoń, Sylwia Borowik), a także rozwijającemu się współczesnemu modelowi instytucjonalnej ochrony zbiorów (Katarzyna Kwaśniewicz, Sergiusz Czarzasty). Ważnym kontekstem dla tak sprecyzowanego zakresu badań są zaprezentowane analizy prasoznawcze dotyczące obecności zagadnień ochrony i konserwacji zasobów bibliotecznych w bazach danych i wybranych czasopismach polskich i zagranicznych (Joanna Kamińska, Beata Żołędowska-Król), a wśród licznie podejmowanych zagadnień śląskoznawczych także wieńcząca dorobek dwudziestu tomów górnośląskich *Studiów* analiza ich zawartości (Agnieszka Bajor).

Działania na rzecz ochrony zbiorów bibliotecznych, podejmowane w Instytucie przez Profesora Leonarda Ogiermana, należą do priorytetowych zadań w wielu programach ochrony dziedzictwa narodowego. Prezentowany tom *Studiów bibliologicznych* jest interdyscyplinarny i aktualny zwłaszcza obecnie, kiedy przechowywanie, udostępnianie i ochrona dziedzictwa piśmiennictwa narodowego należą do zadań priorytetowych w polityce kulturalnej i informacyjnej w Polsce.

Pragnę złożyć serdeczne podziękowania Autorom, którzy przyjęli zaproszenie do przygotowania materiałów do tej edycji. Bardzo dziękuję Pani Profesor Marii Kocójowej za wnikliwą i życzliwą recenzję wydawniczą, która pozwoliła na nadanie ostatecznego kształtu tej publikacji. Szczególne wyrazy wdzięczności składam Zbigniewowi Kuniszowi za pomoc i wsparcie na każdym etapie prac edytorskich.

Anna Tokarska

Indeks osób i postaci fikcyjnych

A

Adamiec Witold 182
Adamska Kazimiera zob. Zawistowicz-
-Adamska Kazimiera
Adamski Stanisław, biskup 273, 274
Adcock Edward P. 71
Adney William S. 59
Alberti Kazimiera 327
Aldrovandi Ulisses 83
Alembek Hanusz 112
Alembek Ludwik Walerian 115
Alinian, bracia 242
Altenhöner Reinhold 174
Anczewski Marcin Nikanor 114
Anderson Traute-Heidi 62, 69, 70
Andrzej, św. 269
Andrzejczak Henryka 332, 335
Andrzejewski Jerzy 266
Anna Jagiellonka, królowa polska 209—
216, 218—220
Anna Rakuszanka (Austriaczka), królowa
polska 219
Anserinus Stanisław 109
Antoni, św. 234
Apollo 94, 100, 101
Arakielowicz (Arakielowie) 118
Arctowa Irena 313
Aristoteles 112
Arystoteles zob. Aristoteles
Arnoult Jean-Marie 161
Atanazy Wielki 297
Augustyn z Hippony, św. (Augustinus Au-
relius) 80, 212

Avancius Hieronymus 119
Ayerer Henrietta 226
Aymans Winfried 291

B

Bachórz Józef 205
Badecki Karol 110
Baine Michael S. 165
Bajor Agnieszka 6, 317, 332, 334, 336, 337
Bakalarz Agnieszka 22, 50 zob. też Ban-
growska Agnieszka
Bakoš Dušan 159
Baliński Stanisław 240
Bangrowska Agnieszka 6, 11, 27, 28, 29,
43, 45 zob. też Bakalarz Agnieszka
Bansa Helmut 173, 174
Barański Andrzej 126, 128, 180, 181
Barbara, św. 276, 277
Barbier Nicolas 79
Barbarini zob. Barberini Maffeo
Barberini Maffeo 115
Barroso José Manuel 188, 189
Bartłomiej, św. 257
Bartolozzi Francesco 226
Bartosiak Arkadiusz 186
Bartoszek Antoni 282
Bartoszewicz Dariusz 186
Barycz Henryk 219
Bator Bartosz 187
Batory Stefan zob. Stefan Batory, król
Polski
Battin Patricia 162
Baumann Jerzy 81

- Baworowski Wiktor, hr. 53, 60
Bazyli Wielki, św. 212
Beckham Gregg T. 59
Bednarczyk Jan 286
Beiersdorf Otton 251
Beishon John 168
Beljaeva I.M. 170
Bellini Vincenz 227
Bembus Mateusz 81
Bendyk Edwin 189
Benedictus Ariae Montani 79
Benedykt XVI, papież 268, 283 zob. też
Ratzinger Joseph
Benedykt, św. 115, 116
Benjamin David 308
Berent Joanna zob. Karbowska-Berent Jo-
anna
Bergenstrahle Malin 59
Bergman (z Lidy) 143
Berk Jan 243
Bernardini Marcello (zw. Marcello di Capua)
224, 225, 226, 227, 228
Bernatowicz Tadeusz 82, 83
Bertuleus (Publius Fabricus?) 112
Beza Teodor (łac. Theodorus Beza, franc.
Theodore de Beze) 79
Białas Stefan 243
Biały Agnieszka 6, 97, 99, 101, 103, 104,
106, 107, 108
Bidwell George 311
Biedermannowie 233
Biegański Krzysztof 224, 228
Bielenkij Efim Fidmanovič 33
Bielski Marcin 117
Bienek Horst 205
Bieniek Juliusz, biskup 277
Bieńkowska Barbara 73, 305, 306
Biernacki Andrzej 202
Biesiadecki Franciszek 232
Birkenmajer Aleksander 90, 255
Bizet Georges 227
Blaeu Joan 149
Blechar Mariusz 186
Blixen Karen 313
Blumberg Stephen Carrie 166
Bochenek Władysław 306
Bogdanowicz Mikołaj 117
Bogucka Maria 211, 214, 215
Bojarski Piotr 187
Bolesław Chrobry, król Polski 324
Bolik Edward 269
Bomble Yannick J. 59
Bona Sforza d'Aragona, królowa Polski
90, 94, 95, 105, 211, 214, 215, 218
Borek Jerzy 15
Borek Piotr 211
Borkowski Jan 308
Bormann Paul 281
Borowik Sylwia 6, 302, 315, 316 zob. też
Gajownik Sylwia
Borowski Andrzej 217, 219
Borowy Waclaw 202, 203
Bradel Alexis-Pierre 85
Brady John W. 59
Brandis Leanne 171
Brandon William 314
Brandys Jan, ks. płk 275—278
Brandys Paweł, ks. 268—274, 275, 277, 278
Brandys Paweł, ojciec 269
Brandys Zuzanna z d. Kareta 269
Bratny Roman 308
Brèthes Jean-Pierre 158
Breza Tadeusz 310
Brill Evert Jan 296
Broda Jan 331
Brohan Luc 34
Broszkiewicz Stanisław 306
Brown-Syed Christ 166
Brożek Andrzej 331
Brożek Ludwik 306, 331
Brózda Bogdan 179, 186
Brudnicki Jan Zdzisław 182
Brysz Andrzej 16
Brzękowski Jan 241
Brzozowski Wincenty Korab 201
Bu Lintao 59
Bucella Nicolaus 81
Buczek Karol 84
Budny Szymon 79
Budrewicz Olgierd 311
Budzyński Marek 186
Burbianka Marta 331
Burchard Przemysław 304, 312
Burszta Józef 205
Bury Richard de (właśc. Richard Aunger-
ville) 231
Buzek Jerzy 180
Byfon (Buffon) 120

C

- Cajsł Jarosław 187
 Calepinus Ambrosius 104
 Cartagena Alonso de 82
 Castalione Sebastian 79
 Catenarius Marcus 120
 Catullus Gaius Valerius (Katullus) 119
 Cave Henry 314
 Ceccherelli Andrea 215
 Cempirková Kveta 170
 Centkiewicz Alina 312
 Centkiewicz Czesław 312
 Ceram C.W. (właśc. Kurt Wilhelm Marek) 312
 Cervantes Saavedra Miguel de 121
 Cetner Jan 122
 Cetner Zofia Anna zob. Dąbska Zofia Anna
 Cetnerowie 122
 Chachaj Marian 75
 Chaffinch Lynne 167
 Chaplin Tracey 38
 Chavez Alice M. 165
 Chiacor Georgius 81
 Chmura Anna 186
 Chodkiewicz Jerzy 81, 82
 Chodowiecki Daniel 225, 226
 Chojecka Ewa 91
 Chojnacki Władysław 332
 Chojnacki Wojciech 332
 Chopin Fryderyk 142, 227
 Chrościński Wojciech Stanisław 120
 Chukkapalli Giridhar 59
 Cicero Marcus Tullius (Marek Tulliusz Cynceron) 263
 Cieplik Zygmunt 324, 335
 Cieślowska Józefa 243
 Cieślowska Zofia 243
 Cieślowski Tadeusz, ojciec 243
 Cieślowski Tadeusz, syn 242, 243, 244
 Cimadoro Giovanni Battisto 226
 Cipińska Danuta zob. Lubina-Cipińska Danuta
 Cleary Joseph M. 59
 Cloonan Michéle V. 157
 Cochín Nicolas 233
 Cochlaeus Johannes (Dobeneck, Dobneck) 106
 Conrad Joseph 207
 Constantinou Constantia 165
 Conti Witold (właśc. Witold Kozikowski) 237, 244
 Cooper E. James 313
 Coron Sabine 172
 Corteau Thomas 79
 Coyle Kevin John 296
 Crispinus Joannes 79
 Croft Jean-Ann 160
 Crowley Michael F. 59
 Cunego Domenico 226
 Cwiet Michaił 46
 Cynceron Marek Tulliusz zob. Cicero Marcus Tullius
 Czaja Agata 187
 Czajewski Wiktor 326
 Czajka Anna 131
 Czapek Friedrich Johann 60
 Czaplński Marek 269
 Czaplński Władysław 214
 Czapnik Grzegorz 255
 Czarnecka Małgorzata 183
 Czartoryscy 91, 222—229
 Czartoryska Izabela zob. Lubomirska z Czartoryskich Izabela
 Czartoryska z Flemingów Izabela 227
 Czartoryski Adam Kazimierz 227
 Czarzasty Sergiusz 6, 139, 148, 150, 154, 155
 Czech Bronisław 15, 16, 17
 Czczewicz Kazimierz 113
 Czekaj-Wisniewska Beata 139, 141, 142, 147, 149, 150, 151, 152, 153
 Czekajewska Anna 213

Ć

Ćwieluch Juliusz 188

D

- d'Agoty Jacques Fabien 226
 Dahl Svend 231
 Daniłowiczowie 118
 Dańko Ireneusz 183, 184
 Darcis Louis 226
 Dawid Łucja 329, 335
 Dąbrowska Abundancja 124
 Dąbrowski Józef 126
 Dąbska Zofia Anna, 1. voto Cetner 122
 Dąbski Zygmunt 122
 Dec Renata 323, 324, 327, 330, 334 zob. też Mateusiak Renata

Decker Steve R. 59
 Deeng Jian 43
 Dehua Liu 56
 Delaunay Else 161
 Dembowska Maria 296
 Democritus (Demokryt) 110
 Demokryt zob. Democritus
 Derome Nicolas-Denis 85
 Despot (Deszpot) Grzegorz 114
 De Stefano Paula 174
 Devehy Helena 231
 Dietrich Fryderyk 149
 Dietze Joachim 174
 Ding Jiangiang 43
 Dionizos 102
 Długosz Jan 306, 310
 Długoszówna Anna 113
 Dmowski Roman 284
 Do Agnieszka zob. Piotrowska-Do Agnieszka
 Dobrorzanka [!] Zofia 114
 Dobrowolski Julian 235, 236
 Dobrzyc Andrzej 111, 113—116
 Domanik Tamara 22, 128, 130
 Domsch Klaus H. 62, 69, 70
 Donatus Aelius 81
 Dopfner Julius 291
 Doroszkiewicz Elżbieta 313
 Doroz Jadwiga 18, 24
 Dox Arthur W. 60
 Drewniewska-Idziak Barbara 20, 22
 Dróżdź Andrzej 197
 Drzewicki Maciej 255
 Du Chesne Joseph (Quercetanus Iosephus) 115
 Dumas Aleksander 313
 Dunikowska Irena 225, 226
 Dworsatschek Mariusz 141
 Dygacz Adolf 308, 310
 Dzieduszycki Jerzy zob. Reizes-Dzieduszycki Jerzy
 Dzieduszycki Jerzy Stanisław 111

E

Eastaugh Nicholas 38
 Eden Paul 169
 Eide Elisabeth 165
 Ellis Jamie 170
 Elsnér Józef 227
 Esterhazy Franciszek 248

Estreicher Karol 210
 Estreicher Stanisław 210
 Euterpe 94, 102
 Ewing David 168
 Ezennia Steve E. 171

F

Fabricius Hieronimus 115
 Fackelmann Michael 160
 Fałat Julian 330
 Fassatiová Olga 60, 70
 Feather John 159, 174
 Ferchaud Bernadette 159
 Ficek Jan Alojzy Nepomucen, ks. (Fietzek Alojsio; Fietzek J.A.; Fietzek Joannes; Fietzek Joannes Aloysius; Fietzek Joannis N. Aloys) 256—264
 Fiedler Arkady 308, 312
 Field John 227
 Figiel Martyna 146, 147
 Fijałkowski Stanisław 188
 Fober Irena 180
 Folin Bartłomiej 149
 Fonfara Ewa 330, 335
 Foot Miriam 157
 Foster Cathy 167
 Franciszek, św. 233, 239
 Fros Henryk 215
 Frychel Iwona 332, 335
 Frycie Stanisław 304, 307
 Frydel 116
 Fryderyk Wilhelm III 249
 Funk Wolf Peter 298

G

Gach Piotr Paweł 250, 252
 Gadziewski Jan 119
 Gailus Andreas 115
 Gajdzińska Magdalena 196
 Gajownik Sylwia 306 zob. też Borowik Sylwia
 Galamboš Ivan 172
 Gałuszka Jerzy 306, 310
 Gams Pius Bonifacius 250
 Gams Walter 62, 69, 70
 Garbacik Eugeniusz 231
 Garlicki Andrzej 308
 Gauze Jan 308
 Gawlina Józef, biskup 276, 283, 286

- Gąsiorowska Maria zob. Jarosławiecka-Gąsiorowska Maria
Gdaczusz Adam 318
Gelernter Judith 167
Gellius Aulus 101
Gembarzewski Bronisław 149
Gepner Stanisław 149
Gergova Ani 164
Gębarowicz Mieczysław 109
Gębołyś Zdzisław 322, 325, 326, 334
Gęga Henryk 15
Giese Tiedemann 81
Giovannini M. Andrea 157
Gizowski Jan 113, 115
Glensk Joachim 329, 332, 335
Gliwa Stanisław 245
Głombiowski Karol 256, 331
Głowatzky Józef, ks. 271
Głuszkiewicz Krzysztof 111
Głuszyński Piotr 115
Gmiterek Danuta 18
Gnaty Danuta zob. Laszecka-Gnaty Danuta
Goldberg Martin 166
Goldfinger Władysław J.H. zob. Kunicki-Goldfinger Władysław J.H.
Gołubowicz Jerzy 20
Göbel Theophilus 260
Gomółka Anna 329, 335
Gomulicki Juliusz Wiktor 201, 203, 205
Gondek Elżbieta 318, 319, 320, 321, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 332, 334
Gordon Tomasz 115
Gostomska-Zarzycka Zofia 331
Gottlieb Leopold 149
Gounod Charles 227
Gozdawa Jan 235, 240
Gólkowski Jan 251
Górdziołek Józef 306
Górka Piotr 19, 20
Górny Rafał Longin 23
Górska Ewa Beata 56
Grabe Sylwester Marcin 77, 79
Grabińska-Loniewska Anna 28, 70
Grabowiecki Sebastian 214
Grabowska Barbara 18
Grabowsky Bogna 243
Grabowsky Ludwik 243
Grafová Jarmila 163
Green Paul R. 174
Gregson Mick 168
Grieninger Joannis 106
Gritz Martin 281
Grochowski Jacek 126, 180
Grodecki Waclaw 149
Grolier Jean 85
Grońska Maria 256
Grochowska Irena zob. Rejment-Grochowska Irena
Gruszka Zbigniew 255
Gryczowa Alodia zob. Kawecka-Gryczowa Alodia
Grzebień Ludwik 209, 210, 214
Grzegorzczak Piotr 201
Grzeszczuk Stanisław 91
Grzybowski Stanisław 76
Guibert Noëlle 161
Gulbransen Kaare 308
Guo Ting 43
Gwadera Małgorzata 319 zob. też Olszówka Małgorzata
Gwioździk Jolanta 22, 326 zob. też Paw Jolanta
Gymnicus Martinus 101
- ## H
- Haensel Peter 226
Hajda Wawrzyniec 322
Hamburg Doris 162
Hamilton John M. 166
Hanczakowski Michał 219
Hanowicz Jan 74, 80, 81, 82, 85
Hanzelka Jerzy 308, 313
Harkawy Aleksander 23
Hart Michael Stern 188
Hasiński Henryk 238, 244
Hauptman Robert 166
Haydn Joseph 226, 227
Hennelowa Józefa 205
Henryk Walezy (Valois), król Polski, późn. król Francji (jako Henryk III) 210
Hensel Gottfried 314
Herbert Mead 196
Herder Franz 259
Herion Susan 171
Hermann Dengler 314
Hermann Paul 312
Heska-Kwaśniewicz Krystyna 6, 195, 197, 207, 208, 306, 318, 319, 324, 325, 326, 328, 335

- Heslinga van Eijck van Els 169
 Hettinger Franz 259
 Hieronim, św. 113
 Himmel Michael E. 59
 Hipokrates zob. Hippokrates
 Hipolit Rzymski 297
 Hippokrates (Hipokrates) 113
 Hirschvogel Augustyn 95
 Hitler Adolf 197
 Hlond August Józef, kardynał, prymas
 Polski 11, 273
 Hocking Allison 168
 Hoeninghaus Julius Vincenz Paula 259
 Hoffman Bożena 13
 Hofsinde Robert 314
 Homer 94, 100
 Homolacs Karol 91
 Hopliński Jan 31
 Hugo (de Sancte Victore?) 113
 Hulewicz Bogdan 238
 Humbowie 143
- I**
- Idziak Barbara zob. Drewniewska-Idziak
 Barbara
 Ignacy Loyola, św. 209
 Iliński Bogdan 238, 244
 Irzykowski Karol 200, 201
 Izabela Jagiellonka, królowa węgierska
 105, 214, 215
- J**
- Jabdejski (?) Mirosław 303
 Jabłonowski Stanisław Jan 122
 Jadwiga, św., królowa 286
 Jagiellonowie 105, 213, 214, 218, 219
 Jagielski Jan 18
 Jakubowski Feliks 313
 Jan, św. 103, 104, 105
 Jan III Sobieski, król Polski 111, 118—122
 Jan Chrzyciel, św. 211
 Jan Paweł II, papież 283, 286 zob. też
 Wojtyła Karol
 Jan Złotousty (Jean Chrisostome) 121
 Janasik Stanisław 281
 Janeczek Janusz 293
 Janeczek Zdzisław 268, 273, 276
 Janiewicz Feliks 226
 Janosch (właśc. Horst Eckert) 306
 Janowska Irena 181
 Janowski Dariusz 183
 Jańta-Połączyński Aleksander Stanisław
 239, 241, 245
 Jarczyk Aleksandra 324, 335
 Jarczykowa Mariola 6, 73, 86, 88, 89, 322,
 323, 325, 326, 334
 Jaroslavceva Svetlana 158
 Jarosławiecka-Gąsiorowska Maria 90
 Jarosz Adam Władysław 317, 318, 320,
 321, 322, 324, 325, 326, 327, 328, 334
 Jarosz Krystyna zob. Kossakowska-Jarosz
 Krystyna
 Jaryczowski, ks. 121
 Jastrzębski Jan 310, 311
 Jaszowscy 148
 Jaźwiecki Franciszek 149
 Jean Chrisostome zob. Jan Złotousty
 Jedrecy Philippe 161
 Jelonek Wojciech 114
 Jerzak Halina zob. Szpakowska-Jerzak
 Halina
 Jeske-Choiński Teodor 312
 Jewsiewicki Władysław 308
 Jezus Chrystus 97, 114, 211
 Jodłowski Stanisław 313
 Jordan Henryk 302
 Josephy M. Alvin 314
 Józef, św. 241
 Józef II, cesarz 247, 248
 Józefowicz Stanisław, ławnik, ojciec kroni-
 karza 115
 Józefowicz Stanisław 113
 Józwik Zbigniew 265
 Judycka Agata 284
 Judycki Zbigniew 284
 Juros Helmut 287, 288, 289
- K**
- Kabsch Piotr 19, 20
 Kaczorowski Wojciech 232
 Kaczurowa Hanka 310
 Kalczyńska Maria 328, 335
 Kalicki Włodzimierz 183, 184
 Kalina Paweł 313
 Kaliopie (Kalliope, Caliop, Kaliopa) 94,
 102
 Kalkbrenner Friedrich 227
 Kamińska Anna zob. Lewicka-Kamińska
 Anna

- Kamińska Joanna 6, 178, 190, 191, 317, 319
Kamiński Aleksander 199, 200, 313
Kamm Sue 166
Kantner Jan J. 149
Kańska Zofia 70
Kapica Jan, ks. 272, 273
Kaplita Monika 331, 335
Karasiński Wojciech 113
Karbowska-Berent Joanna 55, 56, 58
Karli Chantal 171
Kasiński Hubert 303
Katullus zob. Catullus Gaius Valerius
Karnstädt Joseph 264
Katarzyna Jagiellonka, królowa szwedzka 213, 214, 215, 219
Katznelson Izydor 308, 309
Katušćák Svetozár 159
Kawecka-Gryczowa Alodia 91, 199, 200, 202
Kazimierz Królewicz, św. 277
Kaznodziejczuk 123
Kaźmierczak Roman 186
Kaźmierczyk Dominika 188
Kempa Tomasz 75
Kennan Jerzy 309
Kipling Rudyard 304
Kisiel Ewelina 134, 135, 136
Kiszban Emil 248, 249
Klapuck, ks. 264
Klawitter Willy 332
Klemensiewicz Zygmunt 266
Klich Aleksandra 282
Kłobukowski Zenon 149
Kłoniecki Edward 326
Kłóś Wojciech 186
Knap Jarosław 183
Knot Antoni 331
Kobierska-Maciuszko Ewa 186
Kochanowski Wiktor 147, 153
Kochański Adam Adamandy 119
Kochlewski Piotr 78
Kochman Bernadetta 227
Kocowski Bronisław 331
Kocójowa Maria 7, 286
Kocur Adam 322
Koczorowski Stanisław Piotr 243
Kolbe Maksymilian Maria 285
Kołodziej Barbara 281
Komasara Irena 118
Komorowski Bronisław 188
Konarski Adam 210
Koniecznyńska Anna zob. Pasoń-Koniecznyńska Anna
Koniecznyński Jan 19, 20, 21
Konopczyński Władysław 211, 214
Konopielska Wiesława 185
Konopowa Olga 310
Konopski Leszek 20
Konstanty, książę 145
Kopaliński Władysław 232, 313
Kopernik Mikołaj 182
Kopp Georg, kardynał 269, 270, 271
Korab-Brzozowski Wincenty zob. Brzozowski Wincenty Korab
Korabiewicz Waclaw 312
Koraszewski Bronisław 270
Koraszewski Jacek 322
Korfanty Stanisław 284
Korfanty Wojciech 273, 274
Kornius Joannes Fridericus 261
Korzeniewski Bohdan 202, 203
Kosicki Karol 327
Kossak Karol 199
Kossak Zofia 198, 199, 205, 306 zob. też Kossak-Szatkowska Zofia
Kossak-Szatkowska Zofia 330
Kossakowska-Jarosz Krystyna 329, 335
Kościelecki Łukasz 215, 216
Kościełski Władysław 239
Kościełski Wojciech 238
Kotula Franciszek 205
Kotwica Agnieszka 6, 231, 245, 246, 324, 335
Kowalczykowska Alina 205
Kowalska Alina 257
Kowalska Halina 216
Kowalska Teresa 14, 15
Kowalski Witold 14, 15, 21
Kovalenko Zoia S. 165
Kovács Elisabeth 247
Kozielska Barbara 20, 21, 22, 24
Kozłowski Eugeniusz 308
Kozłowski Korneli 326
Krasaw (?), generał szwedzki 123
Krasicey 144
Kraśnińscy 203, 204, 207
Kraszewski Ignacy Józef 306, 314
Kraushar Aleksander 203
Krauz Jakub 113
Kriegseisen Wojciech 73

- Kroniger Lorenz 260
 Król Beata zob. Żołędowska-Król Beata
 Krynicka Maria 91
 Krzysztof, książę wirtemberski 75
 Krzyżanowski Julian 205
 Ksycińska Hanna 20
 Kucianka Jadwiga 318
 Kudelski Edward 326
 Kudera Jan 318
 Kuhn Elmar L. 248
 Kuka Ivan 172
 Kukowka Krystian 293
 Kulczak Deborah 160
 Kulczkowska Krystyna 307
 Kulik Monika 321
 Kuman Stanisław 243
 Kuna Michał 266
 Kundera Milan 306
 Kung Hans 291
 Kunicki-Goldfinger Władysław J.H. 54
 Kunisz Zbigniew 7
 Kuran Magdalena 209
 Kurowska Janina 243
 Kurpas Józef, biskup 277
 Kuty Mirosław 153
 Kuźaj Józef 288
 Kuźmina Dariusz 10, 91
 Kuz'minič Tatiana V. 165
 Kwapniewski Zbigniew 13, 14
 Kwaśniewicz Katarzyna 6, 126, 128, 130, 137, 138
 Kwaśniewicz Krystyna zob. Heska-Kwaśniewicz Krystyna
 Kwaśniewski Z. 13
- L**
- La Farge Oliver 314
 Lamar (?), ks. 120, 121
 Lanckorońscy 123
 Lanckorońska Karolina 200
 Langer Hanna 306, 323, 332, 335
 Laskos B. 18
 Laptew Gennady G. 175
 Larmessin Nicolas 226
 Laszecka-Gnaty Danuta 18
 Latroche Michel 34
 Laubertie Franciszek Ludwik 224
 Launay Nicolas de 226
 Lazarev Vladimir S. 169
 Lebedeva Irina V. 164
 Lefèvre Martine 172
 Leman Karl 77
 Lenin Włodzimierz 197
 Lennertz Lora 160
 Leon XIII, papież 278
 Leonowicz Leszek 15
 Leonov Valerij P. 170
 Lepecki Mieczysław 309, 312, 315
 Lepszy Kazimierz 211, 214
 Leśnodorski Bogusław 216
 Le Tourneau Dominique 291
 Lèvi-Strauss Claude 309
 Lewandowska Teresa zob. Wilkoń Teresa
 Lewandowska-Wilkoń Teresa zob. Wilkoń Teresa
 Lewicka-Kamińska Anna 91, 93
 Lewis Spence
 Leybowicz Hirsz 87
 Lichomanov Anton V. 168
 Lidman Tomas 169
 Lifer Evan S. 165—166
 Ligeża Józef 205, 306
 Lihua Zhang 56
 Linde Samuel Bogumił 251
 Linder Karol 149
 Lipa Jerzy 17, 18
 Lipko Henryk 236
 Lips Ewa 309
 Liptay Jaroslav 163
 Lis Marina Markovna 78
 Lis-Turlejska Maria 196
 Lisiecki Arkadiusz, ks. 273
 Liszewska Weronika 27, 30
 Liszt Franciszek 227
 Litak Stanisław 209
 Litwornia Andrzej 214
 Lompa Józef 318
 Lorentowicz Jan 201
 Lorentz Stanisław 196, 200
 Löschburg Winfried 252
 Lotter Melchior 79
 Lubina-Cipińska Danuta 185
 Lubomirscy 226, 227, 228
 Lubomirska z Czartoryskich Izabela, księżna 222—229
 Lubomirski Henryk 226, 227
 Lubomirski Jan Tadeusz 118
 Lubomirski Stanisław 222, 225, 228

- Lucanus Marcus Annaeus (Lukan) 120
 Lukan zob. Lucanus Marcus Annaeus
 Lukšaitė Ingė 78
 Lulewicz Henryk 218
 Lunde Diane B. 170
 Lundqvist Eric 312
 Luter Martin 76, 106, 117
 Lutz Renhardus 97
 Lutze Gerald 174
 Lyall Jan 157
 Lyszczyna Jacek 306
- Ł**
- Łabęcki Hieronim Hilary 327
 Łapka Walenty 81
 Ławniczek-Wałczyk Anna 23
 Łazarski Zygmunt 243
 Łącka Anna 111
 Łącka Gabriela 280
 Łąkowski Rafał 313
 Łęcki Józef 148
 Łętowski Maciej 251
 Łobodowski Józef 233, 234, 235
 Łodyński Marian 142, 146, 147, 153
 Łojewski Tomasz 127
 Łoniewska Anna zob. Grabińska-Łoniewska Anna
 Łopata Krzysztof 84
 Łoziński Władysław 85
 Łukasz, św. 103, 104, 105
 Łuniewski Jarosław 6, 21, 50, 247, 252, 253
 Łuszczowski Władysław 123
- M**
- Maciąg Tadeusz 6, 53, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 70, 71, 72
 Maciuszko Ewa zob. Kobierska-Maciuszko Ewa
 Mackiewicz Stanisław 284
 Maćkowski Daniel 302
 Madejska Magdalena 182
 Magiera Halina 322, 327, 330, 334
 Mahir Isaac 298
 Maioli Tomasz 85
 Majchrowski Witold 326
 Majdeszewicz Stanisław 114
 Makowiecki Tadeusz 203
 Maková Alena 172
 Maleczyńska Kazimiera 331
 Maleczyński Karol 332
 Malfère Edgar 233
 Malicki Jan 10, 307, 318
 Malyševa Lûbov V. 173
 Małaczek Czarek 302
 Manikowski Adam 179, 180
 Manzanares Marijuán Julio 291
 Marchesini Angelo Maria 260
 Marciniak Zbigniew 313
 Marek, św. 103, 105
 Marchand René 34
 Maria Magdalena, św. 97
 Maria Teresa, cesarzowa 247
 Marriott Alice 309
 Maryja Panna 211 zob. też NMP Najświętsza Maria Panna
 Masłoń Krzysztof 182
 Masłowska Magdalena 152
 Mateusiak Renata 321, 324 zob. też Dec Renata
 Mateusz, św. 102, 105
 Matheson Ann 169
 Matthews George 169
 Matthews James F. 59
 Mazaraki Jan 110
 Mazurkowska Bożena 219
 Mayer Józef 317, 318, 325
 McCabe Clare 59
 McDade Travis 168
 Medvedeva Natalia G. 170
 Mendelssohn Feliks 227
 Mendykowa Aleksandra 331
 Mercator Gerard 149
 Merson Roman 314
 Michał Archanioł 96, 273
 Michał Korybut Wiśniowiecki, król Polski 121
 Michałowski Kazimierz 312
 Mickiewicz Adam 243, 328
 Middon Abbé 224
 Mielecki Mikołaj 216
 Miękina-Pindur Jadwiga 306, 331, 335
 Migoń Krzysztof 331
 Mika L. 19
 Miłosz Czesław 207
 Mochlińska Krystyna 283
 Moczarski Kazimierz 204
 Modrzejewska Helena 296
 Molano Eduardo 291
 Molière (Molière, właśc. Jean Baptiste Poquelin) 228

Moore Mary 172
 Morawiec Małgorzata 14
 Morawiec Marcin 303
 Morcinek Gustaw 306, 319
 Morrisett Linda A. 170
 Morro Andrzej (właśc. Romocki Andrzej) 200
 Mortkowicz Jakub 243
 Mount Merrill Charles 166
 Mozart Amadeusz 227
 Mrozińska Teresa 13
 Muc Agata 281
 Muchová Jana 170
 Musiał Ewa zob. Stachowska-Musiał Ewa
 Muskat-Fleszarowa Stanisława 313
 Myszkowski Piotr 210
 Myszor Jerzy, ks. 257, 283, 289
 Myszor Wincenty, ks. 281, 292—299

N

NMP Najświętsza Maria Panna 235, 236, 257
 Nadolna Marta 306
 Nagraba Krzysztof 17
 Nałęcz Daria 180
 Napieralski Adam 270, 272
 Napoleon Bonaparte 198
 Naruszewicz Adam 85
 Narzyski Stanisław 143
 Nawrocki Jan 114
 Nawrocki Witold 318
 Navarrete Urbano 291
 Nehring Władysław 269
 Neumann Heinrich 269
 Niedźwiedź Jakub 219
 Nielsen Erland K. 169
 Niesler Anna 23
 Niewójt Monika 215
 Niezgoda Jerzy 146
 Nikołajew Mikołaj 77
 Nimlos Mark R. 59
 Nitecki Piotr 282
 Nitkiewicz Maria 223, 224, 225
 Nocoń Rudolf 312
 Norwid Cyprian Kamil 207
 Nowak Janusz Tadeusz 22
 Nowak Zbigniew Jerzy 197
 Nowicki Kazimierz 243
 Novosölov Pavel V. 168
 Nyuksha Julia P. 55

O

Oberman Helena 60, 70
 Obirek Stanisław 209
 Obrocka Gertruda Barbara 110, 114
 Ocieczek Renarda 219, 318
 Oczko Piotr 217
 Oddos Jean-Paul 161
 Ogierman Leonard Franciszek 5, 6, 9—11, 48, 60
 Ogierman Ludwik 9
 Ogierman Matylda z d. Osadnik 9
 Olesiński Janusz 302
 Oleszczyński Antoni 149
 Oliwa Grzegorz 226, 227, 228
 Olma Marceli 211
 Olszar Henryk, ks. 23, 281, 294
 Olszewski Kazimierz 326
 Olszewski Tadeusz 309
 Olszowy Ewa 285
 Olszówka Małgorzata 323, 335 zob. też Gwadera Małgorzata
 Opaliński Andrzej 91
 Opalek Mieczysław 110
 Oporinus Johannes 79
 Ordódy Karol 247
 Ortelius Abraham 149
 Orzechowski Hieronim 112
 Osieglowski Janisław 109
 Ossendowski Ferdynand 197
 Ossolińscy 231, 232, 234, 235, 236, 238, 243, 245
 Osuchowski Antoni 323
 Ottokar Mikołaj 235
 Owens Brian M. 169
 Ovidius Naso Publius 113
 Owidiusz zob. Ovidius Naso Publius

P

Pacey Anthony 164
 Padeloup Antoine-Michel 85
 Paluchowski Andrzej 202, 203
 Pałka Anna 17
 Pánková Šárka 170
 Paskiewicz Iwan 144
 Pasoń Anna 19, 20 zob. też Pasoń-Koniecznyńska Anna
 Pasoń-Koniecznyńska Anna 19
 Paszek Jerzy 323
 Patalong Justyna 21, 50

- Pater Mieczysław, ks. 269
 Patryk, św. 277
 Paukšta Eugeniusz 311
 Paw Jolanta 335 zob. też Gwioździk Jolanta
 Paweł, św. 329
 Pawlaszczyk Adam 288
 Pawlikowski Maciej 312
 Pawłowicz Weronika 257, 264
 Pawłowiczowa Maria 257, 277, 317, 318, 321, 322, 323, 324, 325, 327, 329, 334
 Pawłowski Stanisław 313
 Pawłyszeńko, kapitan 200
 Paveler Andreas 262
 Pazdan Maksymilian 287, 291
 Pazera Wojciech 210
 Pedian Wojciech 112
 Pergay Theodor 259
 Petri Julius Richard 60
 Pękalska Marta 327, 336
 Pękalski Jan 76, 78
 Pfeiffer Carl Hermann 226
 Piegza Marian 324, 336
 Pierzchała Jan 306
 Pietrzak Helena 287
 Pietrzyk Zdzisław 127
 Pilette Roberta 162
 Piłsudski Józef 139, 142, 143, 146, 147, 148, 274, 307, 308
 Pindur Jadwiga zob. Miękina-Pindur Jadwiga
 Piontek Marlena 70
 Piotr, św. 329
 Piotrkowczyk Andrzej 219
 Piotrowska-Do Agnieszka 331, 336
 Piórko Adam 15
 Pirożyński Jan 214
 Pistorius Szymon 327
 Pius VI, papież 250, 251
 Pius XI, papież 273
 Piwowska Krystyna 142, 146, 147, 148, 151
 Plantin Christophe 79, 99
 Plessis Louis François Armand du, książę de Richelieu 85
 Pliniusz Starszy 27
 Pleyel Ignace 227
 Podbielkowski Zbigniew 54
 Podgórska Joanna 180
 Podgórski Wojciech J. 233, 239, 240
 Pograbka Andrzej 149
 Pollio Marcus Vitruvius zob. Witruwiusz
 Połczyński Aleksander Stanisław zob. Jańta-Połczyński Aleksander Stanisław
 Poniatowski Stanisław August zob. Stanisław August Poniatowski, król Polski
 Popiołek Kazimierz 306, 317
 Popłatek Jan 210
 Poprądy Géza 158
 Potoccy 226, 227
 Potocki Alfred I 226
 Potocki Alfred II 226
 Potocki Alfred Antoni 225
 Potocki Stanisław 225, 251
 Praetorius Matthaeus 121
 Praulewiczówna Barbara 113
 Prądyński Ignacy 145
 Preżdo Wiktor 58, 59
 Price Lois O. 157
 Prochaska Franciszek 243, 244
 Prokop Anna 185
 Prokop Jan 205
 Prokop Krzysztof Rafał 282
 Protasewicz (Protasewicz-Szuszkowski) Walerian 218
 Prus Bolesław 314
 Pruszyński Jan 198
 Pruszyński Stefan 18
 Prymaka Aneta 185
 Przemsza-Zieliński Jan 322
 Przyłubski Bronisław 233, 245
 Przytocki Andrzej 17
 Pucher 262
 Puchniewski Józef 326
 Puzio Alfred 331
 Puzio Krystyna 330, 331, 336
 Pużyński Jan 196
 Pytlos Barbara 322, 330, 331, 334
- Q**
- Quercetanus Iosephus zob. Du Chesne Joseph 115
- R**
- Rabska Zuzanna 196, 203, 204, 205
 Rachlin Carol K. 309
 Raczyńscy 144, 187
 Radomski Feliks 241, 244
 Radziwiłł Aleksander Ludwik 74

- Radziwiłł Bogusław 77, 79, 83, 84, 87
 Radziwiłł Janusz młodszy 76
 Radziwiłł Janusz starszy 76, 84
 Radziwiłł Jerzy 80, 87, 75
 Radziwiłł Krzysztof 78, 79, 81, 84
 Radziwiłł Michał Hieronim 85, 87
 Radziwiłł Mikołaj, Czarny 75
 Radziwiłł Mikołaj Krzysztof, Sierotka 74,
 75, 82, 83, 216, 217, 218
 Radziwiłł Stanisław 77
 Radziwiłłowie 73, 74, 75, 78, 80, 84, 85,
 87, 119
 Rak Iwona 6, 211, 220, 221
 Ranke Leopold 289
 Ratajczak Aleksander 17
 Ratajewski Jerzy 178, 179, 189, 317, 324,
 325
 Ratzinger Joseph 283, 286 zob. też Bene-
 dykt XVI, papież
 Raymond Irena 241, 244
 Rechowicz Henryk 331
 Reginek Antoni 294, 295
 Reiter Jan 331
 Reizes Jerzy zob. Reizes-Dzieduszycki Jerzy
 Reizes-Dzieduszycki Jerzy 322, 236, 327,
 328, 334
 Rej Mikołaj 210, 214
 Rejment-Grochowska Irena 54
 Remarque Erich Maria 314
 Resch Michael G. 59
 Reusner Fryderyk 77
 Riskin Josif Venijaminovič 33
 Rister Herbert 332
 Robinson James M. 297
 Robota Władysław, ks. 273
 Rodecki Aleksy 81
 Roerich Mikołaj 140
 Rombowski Aleksander 331
 Rosołowski Stefan 143, 145
 Rossini Gioacchino 226, 227
 Rostek Józef 270
 Rostworowski Emanuel 218
 Rott Dariusz 257
 Roździeński Walenty 318
 Różycki Edward 6, 22, 109, 114, 115, 117,
 118, 120, 121, 124, 125, 328, 336
 Rubin Władysław, ks. 283, 286
 Rude Renee 166
 Rus Kazimierz 318
 Rusnok Anna 306
 Russel Stefan 56
 Rutkowski Jan D. 19
 Rybandt Stanisław 92
 Rycaj Bożena 15
 Rychlikowa Jadwiga 222
 Rydniewski Piotr 42
 Rysiewicz Zygmunt 313
 Rysiński Salomon 78, 79
 Rzepa Józef 14
- S**
- Sajkowski Alojzy 74
 Sak Martin 160
 Samarzewski Wojciech 322
 Sanjuan Agathe 161
 Sanut Gulian 149
 Sapáková Blanka 164
 Sapięha Kazimierz Nestor 85
 Sarzyński Piotr 184, 188
 Sącka Konstancja 114
 Sąsiadek Zbigniew 127
 Schedl Hartmann 148
 Schnaase Paul 183
 Schönfels Georg 80
 Schreiber Georg 311
 Schreiber Hermann 311
 Scupuli Laurentius 264
 Schack Marliese 160
 Schenke Hans-Martin 296
 Schmude Karl G. 157
 Schneider Joanne A. 173
 Schulting Cornelius 82
 Schumann Robert 227
 Schwerin Fryderyk 271
 Segal Kalman 310, 311
 Seibert Jutta 96
 Semkowicz Aleksander 91
 Senense Franciso de Franciscis 83
 Seo Hilary T. 162
 Seta Gustaw 18
 Shakespeare William zob. Szekspir William
 Shimmom Ross 171
 Siddall Ruth 38
 Siebeneicher Mateusz 210, 211
 Siemieński Wojciech (Adalbert) 123
 Sieniawscy 222
 Sienkiewicz Henryk 310, 314
 Sieradzka Danuta 286, 319, 322, 323, 329,
 334

- Sierotwiński Stanisław 310
Sikora Hanna 18
Silverman Randy 170
Siła-Nowicki Andrzej 186
Siłowiecki Andrzej 15, 16, 17, 18, 19, 21, 24
Simonides Dorota 205, 206
Simonius Simon 81
Sitkowa Anna 6, 211, 219, 220, 221, 323
Siwecki Ryszard 19
Skarbacz Anna 151
Skarbowski Jan 310
Skarga Piotr 75, 81, 115, 124, 209, 214—220
Skirgiełło Alina 54
Skoczek Józef 111—114, 116
Skoczylas Władysław 243
Skolik Lucyna 324, 336
Skrobiszewska Halina 304, 307
Skupin Karol, ks. 277
Słabczyński Wacław 312
Słabęcka Danuta zob. Trawińska-Słabęcka Danuta
Słuszcza Bogusław 81
Sławiński Janusz 310
Słońska Irena 307
Smith Abby 162
Smith Richard D. 169
Smogorzewski Kazimierz 245
Sobański Remigiusz, ks. 281, 286—292
Sobiech Simon 262
Sobiescy 118, 120, 121
Sobieski Aleksander 120
Sobieski Jakub 118, 120—122
Sobieski Jan zob. Jan III Sobieski, król Polski
Sobieski Konstanty 118, 120, 122
Sobieski Wacław 211, 214
Sobocik Anna 18
Sobucki Władysław 22
Socha Irena 20, 54, 178, 197, 319, 321, 323, 324, 325, 326, 327, 329, 330, 334
Sokołowska Katarzyna 203
Sombart Werner 269
Sonneck Oswald, ks. 271
Sotzman Daniel F. 149
Spence Lewis 315
Spyra Marek 300
Stachowska-Musiał Ewa 20, 156, 182
Stachurkiewicz Jan 115
Stack Michael J. 167
Stanisław August Poniatowski, król Polski 84, 85, 148, 250
Stanley Ted 163
Starnawski Jerzy 216, 325, 336
Stasiak Marian 282
Staszyńska Sabina 237
Stefan Batory, król Polski 96, 106, 210, 211, 214, 215, 218
Stefanovič Aleksandr Viktorovič 78
Stefanowska Wanda 240
Stefanowska Zofia 219
Stendhal (Marie-Henri Beyle) 314
Stingl Miroslav 314
Stobiecki Stanisław 17, 18, 24
Stolarzewiczowa Janina 318
Stranger Carolla 171
Streska Martinus 248, 249
Stroop Jürgen 204
Stryer Lubert 56
Strzelczyk Alicja Barbara 54, 55, 56, 58, 60
Strzelczyk Grzegorz 294, 295
Strzembosz Tomasz 199
Suchodolski Bogdan 313
Sulewska-Toczyska Anna 185
Sunyer Franciszek 210, 215
Surius Laurentius (właśc. Lorenz Sauer) 215
Syrokomla Władysław (właśc. Ludwik Kondratowicz) 83
Szaniawski I.K. 259
Szarfenberger Mikołaj 85
Szarffenberg Marek 102, 103
Szatkowska Zofia zob. Kossak-Szatkowska Zofia
Szczepański Jan 312
Szczygieł Bogdan 312
Szekspir William (właśc. Shakespeare) 188, 196, 228
Szetelnicki Wacław 283
Szewczyk Leszek 293
Szewczyk Wilhelm 306
Szirmai Janos A. 164
Szklarska Krystyna 305, 309, 314
Szklarska-Nowak Bożena 302, 305, 309
Szklarski Alfred 302—315
Szmaglewska Seweryna 311
Szolc Kasper 112
Szpakowska-Jerzak Halina 20

- Szramek Emil, bł. 277, 330
 Sztark Wanda 13
 Szulc, generał rosyjski 123
 Szulc Jolanta 6, 255, 257, 266, 267, 346
 Szwarckop Jan 114
 Szymanowski Karol 324
 Szymik Zygmunt 15
 Szymonowic, mieszczanin 114
 Szymonowicowa Anna 117
 Szymutko Wacława 15
 Szypulski Marek 233, 242, 244
- Ś**
- Ślesiński Władysław 31
 Śliwińska Janina 235, 236, 239, 240, 244
 Śliwiński Artur 201
 Śliwiński Jan 240
 Śliwiok Józef 6, 9, 13, 14, 15, 24, 46, 51, 52
 Świdzki Bolesław 256
 Świeżak Katarzyna 186
 Święch Jan 16, 18, 24
- Š**
- Ščerbačeva Nadezhda A. 159
 Šenton Charry 163
- T**
- Tadeusiewicz Hanna 255
 Tadeusz, św. 243
 Talbot David 46
 Talia (Thali) 94, 102
 Tałuć Katarzyna 319, 324, 330, 336
 Tanewski Paweł 147
 Tarnowscy 111
 Taszycki Witold 313
 Tatkiewicz Władysław 197
 Taylor Courtney B. 59
 Tazbir Janusz 76, 85, 209, 215, 219
 Teodoret z Cyru 212, 213
 Terlecki Tymon 245
 Terpsychora (Terpsich) 94, 102
 Teslar Józef Andrzej 233, 235, 240, 243, 245
 Teslar Krzysztof Stanisław 240
 Tessarowicz Iwona 304
 Tęczyńscy 84
 Thomas Johann Georg 332
 Thou Jakub August de 85
 Toczyska Anna zob. Sulewska-Toczyska Anna
- Tokarska Anna 7, 148, 256, 319, 321, 326, 327, 328, 334
 Tołstoj Aleksy, gen. 144
 Tondel Janusz 87
 Topolska Maria Barbara 75
 Torbecki Walentyn 114
 Tormes Lazarillo de 121
 Torosowicz Mikołaj 116
 Torój Elżbieta 73, 74
 Tosza Tomasz 185
 Tourneau le Dominique 291
 Tournoux Jean-Raymond 34
 Trawińska-Słabęcka Danuta 231
 Tremellius Emmanuel 79
 Trepiński Antoni 202
 Treter Tomasz 80
 Treugutt Stefan 203
 Trojnar Andrzej 6, 268, 277, 278, 279, 326, 336
 Trzynadłowski Jan 310
 Turlejska Maria zob. Lis-Turlejska Maria
 Typańska Maria Honorata 288
 Tyszkiewicz Maryla (właśc. Maryla Astrid Neumann-Tyszkiewiczowa) 232, 233, 240, 241, 243, 244, 245
 Tyszkiewicz Samuel Fryderyk 232, 233, 234, 235, 237, 238—245
 Tyszkiewicz Stanisław 242
 Tyszkiewiczowie 231, 236, 238, 241
- U**
- Uchański Jakub 210
 Urbanowski Bohdan 308
 Urbański Krzysztof 189
 Usemann-Keller Ulla 164
- V**
- Varlamoff Marie-Thérèse 171
 Verdi Giuseppe 227
 Veselova Ludmila P. 164
 Vincenz Stanisław 195, 196, 207
 Vitale Cammie 166
 Vitiello Giuseppe 174
 Vrbenská Františka 170
 Vriend Anita 171
- W**
- Waghenaer Lucas J. 149
 Wagner Arkadiusz 91

- Walewski Bolesław zob. Wallek-Walewski Bolesław
 Walker Ross C. 59
 Wallek-Walewski Bolesław 228
 Wallis Łukasz 323, 327
 Wallis Stanisław 324, 327
 Walsh Valentine 38
 Walter Mieczysław 331
 Wałaszewski Zdzisław Eugeniusz 283
 Wałczyk Anna zob. Ławniczek-Wałczyk Anna
 Warszawski Henryk 326
 Warszewicki Krzysztof 81
 Warszewicki Stanisław 215
 Warterysowicz (Warterysowic) Stefan 117
 Warząchowska Bogumiła 6, 23, 280, 286, 292, 294, 296, 299, 300, 301, 322, 323, 324, 334
 Wächter Otto 161
 Wazowie 214
 Weber Carl Maria von 227
 Weis Jan Marcin 87
 Welisz Leopold 243
 Wesoly Szczepan, arcybiskup 281—286
 Weule Karl 315
 Węgierski Tomasz Kajetan 85
 Węgorek Władysław 9, 15, 17
 Węgrzynek Beata 19
 Wierzyński Kazimierz 235
 Wiesiołowski Jacek 211
 Wietor Hieronim 255
 Więckowska Helena 256
 Wilczek Dominik 113
 Wilczek Stanisław 318
 Wilkoń Teresa 6, 222, 229, 230, 320, 321, 324, 329, 334 zob. też Lewandowska Teresa, Lewandowska-Wilkoń Teresa
 Wilmowski Tomek 302, 303, 304, 305, 309, 313, 315
 Winklowa Barbara 201
 Wisner Henryk 78
 Wissler Clark 315
 Wiśniewska Beata zob. Czekaj-Wiśniewska Beata
 Wiśniewska Krystyna 85, 87
 Wiśniewski Eugeniusz 314
 Wiśniowiecki Michał Korybut zob. Michał Korybut Wiśniowiecki, król Polski
 Wiśniowska Zofia 224
 Witos Wincenty 284
 Witruwiusz (Marcus Vitruvius Pollio) 27
 Wlazło Agnieszka 23
 Władyka Wiesław 179
 Władysław IV Waza, król Polski 78
 Władysław Opolczyk, książę 250
 Wodnicki Mieczysław 149
 Wodzinowski Wincenty 149
 Wohlert Jakob 59
 Wojciechowska Halina 311
 Wojciechowska Zofia 311
 Wojciechowski Jacek 184
 Wojciechowski Marian Jan 255, 266
 Wojtczuk Michał 187
 Wojewódka Bernard 76
 Wojtyła Karol 283, 286 zob. też Jan Paweł II, papież
 Wolf Adam 247
 Wolicki Stanisław 326
 Wolny Józef, ks. 271
 Wolrab Jan 210, 216
 Wright Richard 175
 Wroceński Józef 287, 288
 Wrona Mateusz 141, 142
 Wronka Andrzej, biskup 277
 Wujek Jakub 78, 85, 210—220
 Wuttke Gustaw 199
 Wuttke Jan 199
 Wycisło Janusz, ks. 257, 277
 Wyczółkowski Andrzej I. 56
 Wyczółkowski Leon 149
 Wyglenda Jan 272
 Wypustek Katarzyna 188
 Wyspiański Witold 326
 Wyszconi (?) P. Valentino 264
 Wyszynski Stefan, kardynał, prymas Polski 283, 286
- X**
- Xenophon (Ksenofont) 262
 Xiongce Zhao 59
 Xu Jinsheng 43
 Xuebing Zhao 56
 Xylandrus Guilielmus 82
- Y**
- Yamamoto Nobuo 174
 Yuan Yali 43
 Yarbrough John M. 59

Z

- Zagóralski Marcin 303, 304
Zahradnik Franciszek 318
Załuski Zbigniew 142, 146, 147
Zanish-Belcher Tanya 162
Zaencker Jan Dawid 77
Zaleski Jan 116
Załuski Józef 85
Zamorski Krzysztof 126, 180
Zamoyscy 144, 204
Zapiór Tadeusz 231
Zaremba Jan 318
Zarembina Wanda 317
Zarkowski Paweł 139, 140
Zarzycka Zofia zob. Gostomska-Zarzycka
Zofia
Zarzycka Zyta 276
Zawistowicz-Adamska Kazimiera 205
Zawisza Janina 22, 23
Zbudniewek Janusz Andrzej 250
Zdzeniecki Bohdan 186
Zgrzebniok Alfons 270, 272
Zhong Linghao 59
Zieliński Jan zob. Przemsza-Zieliński Jan
Zieliński Kazimierz 144, 145
Zieliński Tadeusz 312
Ziemientivensis Alexii Lendtner 260
Zikmund Mirosław 308, 313
Zimoń Damian, arcybiskup 293
Ziółkowski J.J. 15
Złotorowicz Rozalia 115
Znamirowski Andrzej 265
Zofia Jagiellonka, księżna brunszwicka 213, 214, 215
Zygmunt August, król Polski 75, 76, 148
Zygmunt I Stary, król Polski 90, 96, 105, 211, 214, 220
Zygmunt II August, król Polski 96, 105, 119, 210, 213, 215
Zygmunt III Waza, król Polski 214, 216, 219
Zyska Bronisław 53, 126, 127, 131, 178, 182, 219, 317, 322, 324, 325, 327, 335

Ż

- Żądło Andrzej 294, 295
Żeliński Jacek 20
Żeromski Stefan 202, 236
Żmigrodzki Zbigniew 25, 197, 336
Żołędowska-Król Beata 6, 156, 176, 177, 319
Żółkiewscy 118
Żółkiewski Stefan 317
Żurakowski Wojciech 305, 307
Żydek Andrzej 322
Żywirska Maria 306

Opracowała
Anna Tokarska

Noty o Autorach

Bajor Agnieszka, dr, Zakład Bibliotekoznawstwa, Instytut Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej, Uniwersytet Śląski (dalej: IBiIN UŚ)

Bangrowska Agnieszka, dr nauk chemicznych, Zakład Bibliotekoznawstwa, Laboratorium Ochrony i Konserwacji Zbiorów IBiIN UŚ

Biały Agnieszka, mgr, doktorantka IBiIN UŚ

Borowik Sylwia, dr, Muzeum w Chorzowie

Czarzasty Sergiusz, mgr, doktorant IBiIN UŚ

Heska-Kwaśniewicz Krystyna, prof. zw. dr hab., Zakład Kultury Czytelniczej i Informacyjnej IBiIN UŚ

Jarczykowa Mariola, prof. dr hab., kierownik Zakładu Historii Literatury Baroku i Dawnej Książki, Instytut Nauk o Literaturze Polskiej im. I. Opacskiego UŚ

Kamińska Joanna, dr, Zakład Bibliotekoznawstwa IBiIN UŚ

Kotwica Agnieszka, mgr, doktorantka IBiIN UŚ

Kwaśniewicz Katarzyna, mgr, Archiwum Państwowe w Katowicach

Luniewski Jarosław, paulin, mgr filozofii, dr nauk humanistycznych z zakresu bibliologii i informatologii

Maciąg Tadeusz, mgr, Zakład Bibliotekoznawstwa, Laboratorium Ochrony i Konserwacji Zbiorów, IBiIN UŚ

Rak Iwona, mgr, doktorantka IBiIN UŚ

Różycki Edward, dr hab. prof. UŚ, Zakład Historii Książki i Bibliotek IBiIN UŚ

Sitkowa Anna, dr hab., Zakład Historii Literatury Baroku i Dawnej Książki, Instytut Nauk o Literaturze Polskiej im. I. Opackiego UŚ

Szulc Jolanta, dr inż., Zakład Bibliotekoznawstwa IBiIN UŚ

Śliwiok Józef, prof. zw. dr hab., emeryt. dyrektor Instytutu Chemii Uniwersytetu Śląskiego

Tokarska Anna, dr hab., kierownik Zakładu Bibliotekoznawstwa IBiIN UŚ

Trojnar Andrzej, dr, 1982—2007 Zakład Historii Książki i Bibliotek IBiIN UŚ

Warząchowska Bogumiła, dr, kierownik Biblioteki Teologicznej Uniwersytetu Śląskiego

Wilkoń Teresa, dr hab., prof. UŚ, kierownik Zakładu Kultury Czytelniczej i Informacyjnej IBiIN UŚ

Żołędowska-Król Beata, dr, Zakład Bibliotekoznawstwa IBiIN UŚ

SPIS TREŚCI

Od redaktora (ANNA TOKARSKA)	5
Curriculum Vitae Profesora Leonarda Ogiermana (AGNIESZKA BANGROWSKA). . .	9
Bibliografia publikacji Profesora Leonarda Ogiermana (TADEUSZ MACIĄG)	13

Część I

Techniki badawcze i narzędzia procesu konserwacji

Agnieszka BANGROWSKA: Oddziaływania atramentów oraz pigmentów na podłoże papierowe. Klasyfikacja i charakterystyka najważniejszych pigmentów stosowanych w zbiorach bibliotecznych	27
Józef ŚLIWIOK: Chromatografia gazowa w badaniach zabytkowego materiału bibliotecznego	46
Tadeusz MACIĄG: Grzyby niszczące zabytkowy papier. Analiza druków z lat 1500—1600 z kolekcji Biblioteki Fundacji Wiktora hr. Baworowskiego we Lwowie . . .	53
Mariola JARCZYKOWA: Dawne oprawy książek w świetle inwentarzy i korespondencji Radziwiłłowskiej	73
Agnieszka BIAŁY: Warianty radełek wizerunkowych na szesnastowiecznych oprawach książkowych w Zabytkowej Bibliotece oo. Paulinów na Jasnej Górze w Częstochowie. Analiza kompozycji i tematów ikonograficznych wybranych tłoczeń	90
Edward RÓŻYCKI: Stan zachowania i konserwacja książki w województwie ruskim (XVI—XVIII wiek)	109
Katarzyna KWAŚNIEWICZ: Historia i osiągnięcia Pracowni Konserwacji Masowej w Archiwum Państwowym w Katowicach	126
Sergiusz CZARZASTY: Ochrona zbiorów bibliotecznych w polskich siłach zbrojnych na przykładzie Centralnej Biblioteki Wojskowej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Warszawie	139

Beata ŻOLEŃDOWSKA-KRÓL: Tematyka ochrony zbiorów bibliotecznych w czasopiśmiennictwie światowym na podstawie bazy BABIN za lata 1990—2010	156
Joanna KAMIŃSKA: Problemy bibliotek i ochrony ich zbiorów w świetle wybranych artykułów z czasopism polskich w latach 1994—2013	178

Część II

Konteksty literackie, bibliofilskie, biblioteczne

Krystyna HESKA-KWAŚNIEWICZ: Rozważania o utracie książek	195
Anna SITKOWA, Iwona RAK: Anna Jagiellonka jako adresatka listów dedykacyjnych Jakuba Wujka i Piotra Skargi	209
Teresa WILKOŃ: Bibliofilskie pasje Izabeli z Czartoryskich Lubomirskiej	222
Agnieszka KOTWICA: Druki bibliofilskie nicejskiej Oficyny Tyszkiewiczów w Zakładzie Narodowym im. Ossolińskich we Wrocławiu	231
Jarosław ŁUNIEWSKI: Supresja klasztorów paulińskich w prowincjach niemieckiej, austriackiej, węgierskiej i polskiej a jej wpływ na losy bibliotek	247
Jolanta SZULC: Ekslibris z biblioteki ks. Jana Alojzego Nepomucena Ficka. Współczesne funkcje znaku książkowego	255
Andrzej TROJNAR: Rola księży Jana i Pawła Brandysów w kształtowaniu historii ziemi śląskiej	268
Bogumiła WARZĄCHOWSKA: Księgozbiory śląskich kapłanów w Bibliotece Teologicznej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach	280
Sylwia BOROWIK: Biblioteka domowa Alfreda Szklarskiego	302
Agnieszka BAJOR: <i>Studia bibliologiczne</i> jako źródło informacji śląskoznawczej i zagłębiowskiej	317
Indeks osób i postaci fikcyjnych	339
Noty o Autorach	355

Redaktor
JOANNA SZEWCZYK

Projektant okładki
EWA BENIAK-HAREMSKA

Redaktor techniczny
MAŁGORZATA PLEŚNIAR

Korektor
BARBARA JAGODA

Łamanie
ALICJA ZAŁĘCKA

Copyright © 2015 by
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
Wszelkie prawa zastrzeżone

ISSN 0208-6336

ISBN 978-83-8012-329-8
(wersja drukowana)

ISBN 978-83-8012-330-4
(wersja elektroniczna)

Wydawca
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
ul. Bankowa 12B, 40-007 Katowice
www.wydawnictwo.us.edu.pl
e-mail: wydawus@us.edu.pl

Wydanie I. Ark. druk. 22,5 + wkł. Ark. wyd. 25,5.
Papier Alto 80 g Cena 60 zł (+ VAT)

Druk i oprawa: „TOTEM.COM.PL Sp. z o.o.” Sp.K.
ul. Jacewska 89, 88-100 Inowrocław

STUDIA BIBLIOLOGICZNE

TOM 20

Więcej o książce

CENA 60 ZŁ
(+VAT)

ISSN 0208-6336